

Halsnæs
Kommune

Budgetaftale 2025-2028

Oktober 2024

Oplev det rå og autentiske Halsnæs

Investeringer i velfærd og i bosætning

Socialdemokratiet, Venstre, SF, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance har indgået en budgetaftale for perioden 2025-2028

Med budgetaftalen er der igen i år indgået en bred aftale med opbakning fra alle partierne i byrådet. Det kan ikke overvurderes, hvor stor betydning det har, at alle partier står bag budgettet - dels i form af, at alle tager ansvar for fremtidens Halsnæs, dels at det sikrer ro og kontinuitet om retningen.

Flere års ansvarlig økonomisk politik, herunder administrative besparelser, har sikret en fornuftig økonomisk ramme om dette års budget. Det betyder bl.a., at skatten igen kan holdes i ro, og at der bl.a. afsættes penge til investeringer i udvikling af vores byer, natur, idræt og tryghed og forebyggelse.

På de nære velfærdsområder er der over de senere år tilført flere penge til at hæve servicen. Det gælder bl.a. på børne- og ældreområdet. Med aftalen fastholdes det generelle serviceniveau, og der afsættes yderligere ressourcer til ældreplejen og til at kompetenceudvikle vores medarbejdere i folkeskolen. Sidstnævnte skal bl.a. sikre, at vi bliver endnu bedre til at tage hånd om de børn og unge, der har udfordringer af den ene eller anden art.

Der er de senere år tilført mange midler til nye initiativer, der er igangsat. Her kan bl.a. fremhæves de mange millioner til byudvikling i Frederiksværk og Hundested - herunder Stålsat By og Råt og Autentisk Hundested. Derudover er der tilført mange midler til renoveringer af skoler, dagtilbud og andre bygninger. Værd at fremhæve er også de mange klimainvesteringer. Det er resultater, som alle partier i byrådet kan tage en del af æren for, og dette budget skal ses i forlængelse af og i sammenhæng med disse gode og spændende tiltag

En særlig udfordring er de mange millioner kroner, der er tilført til de specialiserede områder, herunder børn og unge med psykiske udfordringer. Det er positivt, fordi vi derved hjælper nogle af de mest sårbare i vores samfund. Men det betyder samtidig, at store dele af det budgetmæssige råderum til andre ting bliver indskrænket betydeligt. Derfor er det på den ene side vigtigt, at der fortsat investeres i tidlige og målrettede indsatser, og på den anden side en bunden opgave at få styr på udgiftsudviklingen. I den forbindelse er det afgørende, at regeringen giver kommunerne nogle flere handlemuligheder og sikrer en tilstrækkelig økonomi til området.

Halsnæs står med budgetaftalen et godt sted lige nu. Der er styr på driften, der bliver afdraget på gælden, og likviditeten er forholdsvis god. Men der ligger betydelige udfordringer forude. Ud over udgifterne på de specialiserede områder handler det om, at demografien ændrer sig. Vi bliver markant færre i den arbejdsdygtige alder og flere ældre. Derfor skal byrådet vedtage en ny økonomisk politik i 2024, der skal sikre, at kommunen økonomisk kan håndtere de kommende udfordringer. Men mindst lige vigtigt er det at have en offensiv tilgang til udfordringerne ved at investere i at gøre Halsnæs til en attraktiv kommune gennem et godt serviceniveau, gode faciliteter, en god infrastruktur og gode naturoplevelser for at trække nye borgere til kommunen. Budgetforliget er netop et udtryk for dette.

Partierne bag forliget vil også i år rette en særlig tak til de mange borgere, der har deltaget i den demokratiske proces og afgivet høringsvar. Det har kvalificeret de efterfølgende forhandlinger og dermed også den endelige budgetaftale.

Generelt

For at styrke implementeringen af forliget og sikre, at byrådet er informeret om status på de forskellige initiativer, forelægges der en statusrapport for nærværende forlig medio 2025.

Selvom der over de senere år er blevet investeret massivt i ejendomsmassen, er der fortsat et stort vedligeholdelses- og renoveringsbehov. Partierne har det derfor som en fælles ambition, at der over de kommende år findes yderligere midler til dette område.

Endvidere er der enighed om, at forsøget med en digital borgerinddragelsesplatform gøres permanent, og at der samtidig hermed gøres en særlig indsats for, at flere fagområder benytter platformen.

Som en konsekvens af, at det på nuværende tidspunkt ser ud som, at statsstøtten til borgerrådgiverfunktionen ophører med udgangen af året, nedlægges funktionen. Dog er der samtidig enighed om, at partierne genforhandler spørgsmålet, hvis ordningen bliver forlænget i forbindelse med finansloven for 2025.

Bosætning

Byrådet vedtog sidste år en ny vision og i forlængelse heraf en ny bosætningsstrategi. Blandt projekterne er at sikre en bedre infrastruktur ind og ud af Halsnæs - både med bil og kollektiv trafik. Vi ser allerede nu frugterne af det arbejde ved, at Region Hovedstaden har besluttet forbedringer på Lokalbanen både med flere afgangene i dagtimerne og med nattog. Dertil kommer arbejdet med udvikling af boligområder og natur- og outdoorturisme.

I de kommende år fortsætter indsatsen. Det er således aftalt, at der skal ses på mulighederne for opkøb af jord med henblik på udvikling af parcelhusgrunde.

Der afsættes også 500.000 kr. årligt til visionspuljen (fra 2026), ligesom der afsættes midler til en reklamekampagne for Halsnæs.

Erhverv, turisme og udvikling

Erhvervsindsatsen består bl.a. af den erhvervsservice, som kommunen leverer direkte til virksomhederne. Den består f.eks. i, at de har en indgang til kommunen, og at sagsbehandlingstiderne er korte. Men indsatsen omfatter i endnu højere grad de store udviklingsprojekter, der gennemføres i disse år. Først med Stålsat By i Frederiksværk og siden med Råt og Autentisk Hundested, herunder også Horisonten. Projekterne skaber ikke bare lokale arbejdspladser, men medvirker også til at skabe levende byer som et godt afsæt for at drive virksomhed. Udviklingsprojekterne viser den tætte sammenhæng, der er mellem at skabe attraktive miljøer for både borgere, besøgende, potentielle tilflyttere og for erhvervslivet.

Dertil kommer hele infrastrukturindsatsen, som bl.a. har medvirket til, at Frederikssundmotorvejen og Hillerødmotorvejen færdiggøres i de kommende år. Værd at fremhæve er også hele indsatsen for at gøre Hundested Havn til servicehavn for en kommende havmøllepark. Lykkes det, vil det skabe arbejdspladser og opgaver for det lokale erhvervsliv mange år ud i fremtiden.

Med budgetforliget afsættes der fortsat betydelige midler til Råt og Autentisk Hundested og til oplevelsescentret Horisonten. Dertil kommer midler til udvikling af Krudtværksområdet i Frederiksværk.

Den direkte erhvervsserviceindsats fortsætter, men der sker nogle omprioriteringer på området. Der gennemføres således en administrativ besparelse, og de frigjorte midler bruges i stedet på andre erhvervsindsatser, herunder erhvervspartnerkaber og en ramme til at udvikle samarbejdet

med erhvervsforeningerne. Rammen er på 150.000 kr., hvoraf de 100.000 kr. skal udmøntes af Udvalget for Erhverv og Beskæftigelse.

Turismeindsatsen påvirkes ikke af ændringerne og fortsætter således som hidtil.

Kultur og fritid

Et velfungerende kultur- og fritidsliv er væsentlige parametre for borgere og potentielle tilflyttere. Derudover bidrager det til både åndelig og fysisk sundhed.

Partierne er derfor enige om fortsat at prioritere området, herunder særligt idrætsområdet. Der er således afsat penge til fortsat at udvikle idrætsfaciliteterne ved Magleblæk og ikke mindst penge til at opføre en helt ny hal ved Frederiksværk Skole. Den nye hal vil blive opført i solide materialer og med et moderne ventilationsanlæg.

Frederiksværk Svømmehal levetidsforlænges i den nærmeste fremtid, hvorefter der fra 2027 afsættes betydelige midler til en egentlig renovering.

Der afsættes fortsat midler til Idrætspuljen (1 mio. kr. årligt).

Partnerskabsaftalen med DGI fortsætter også i de kommende år. Med aftalen fortsætter et stærkt fokus på at få børn og unge til at holde sig aktive. Der afsættes også midler til, at der i samarbejde med DGI, fortsat kan afholdes Frederiksværk Stålmænd.

De fysiske rammer og planlagte aktiviteter gør det dog langt fra alene. Uden de mange frivillige i foreningerne ville det slet ikke være muligt at have ambitioner på området. De fortjener ikke bare et skulderklap, men også at der er ordentlige rammer for deres virke. Derfor afsætter partierne 250.000 kr. til en frivillighedspulje, der bl.a. skal bruges til uddannelse af frivillige. Når vi sikrer uddannelsesmulighederne, gør vi det også nemmere for dem at tilgodese de børn og unge, der kommer med særlige behov til et fritidstilbud.

Det tværkommunale samarbejde "Kulturmetropolen" fortsætter også i de kommende år og medvirker til, at en række kulturelle begivenheder kan gennemføres

Endelig udvides mulighederne for at låne bøger digitalt på bibliotekerne, ligesom der ikke fremover opkræves gebyr fra børn og unge for bøger, der er afleveret for sent. Børns og unges læsning skal stimuleres, og frygten for et gebyr må ikke afholde fra at låne på bibliotekerne. Der skal dog fortsat betales, hvis bogen slet ikke afleveres.

Børn og unge

Udover investeringerne – særligt på idrætsområdet – er partierne enige om en række indsatser på børne- og ungeområdet.

På dagtilbudsområdet er der over de senere år blevet tilført ressourcer til både uddannelse og bedre normeringer. De bedre normeringer er ikke slået igennem en til en i forhold til Mini-SFO, og derfor er der afsat ca. 280.000 kr. til dette. Serviceniveauet på SFO-området fastholdes i øvrigt, således at der ikke ændres på, at man fortsat kan gå i sin egen SFO i efterårs- og vinterferien. Det sikrer tryghed og genkendelighed for børn og familier.

I de kommende år vil der formentlig ske et fald i børnetallet. Der skal på den baggrund laves en kapacitetsanalyse, hvor både børnetal, lokale forhold og faglige hensyn skal indgå med henblik på, om man med fordel kan justere på struktur og kapacitet.

Halsnæs Kommune har en af landets dyreste folkeskoler. Partierne er enige om, at det er noget, vi kan være stolte af, fordi folkeskolen er et af de fundament, vores samfund hviler på. Men der er også enighed om, at den nuværende styringsmodel ikke i alle sammenhænge fungerer godt nok. Derfor er partierne enige om to ting. Et: Der skal satses massivt på efteruddannelse, der bl.a. skal sikre, at den enkelte medarbejder har bedre værktøjer til at håndtere og inkludere børn og unge, der har det svært. To: Der skal ske en justering af den måde, vi styrer skolerne på, herunder at der på enkelte områder - herunder inklusionsdagsordenen - skal målstyres politisk.

På grund af en nedgang i antallet børn i dagplejen, og der samtidig er færre dagplejere, er det nødvendigt at ændre organiseringen af området. Der er blandt forligspartierne enighed om at gennemføre model A i borgmesterens budgetoplæg, der betyder, at dagplejerne bliver tilknyttet de dagtilbud, de geografisk ligger tættest på, og som skal overtage pasning ved dagplejernes fravær. Den nye struktur gennemføres fra sommeren 2025, så der er mulighed for at opbygge relationer mellem institutionerne og dagplejerne.

Endelig er det aftalt, at der skal ses nærmere på, hvordan vi sikrer den nødvendige kapacitet af boliger til unge med behov for støtte.

Ældre

Der vil i de kommende år blive tilført ekstra midler til et kvalitetsløft af ældreplejen. Det sker bl.a. som en konsekvens af den ældrereform, som Folketinget har vedtaget. De afsatte midler lægges i en pulje til politisk prioritering inden for rammerne af ældrereformen, herunder ønsket om faste teams i ældreplejen.

Et af fokusområderne i ældrereformen er bedre brug af smart teknologi. Et eksempel på dette er DigiREhab, som giver mulighed for træning i eget hjem. Tilbuddet er frivilligt og tilbydes borgere, der visiteres efter aftalens ikrafttrædelse. Der er ansatte til stede under træningen, og træningen foregår sideløbende med visiteret hjemmepleje. DigiREhab kan ikke tilsidesætte visitation af hjemmepleje. Såfremt effektiviseringen ikke viser de forventede resultater, bliver midlerne på området.

Paraplyen er et fantastisk tilbud til vores ældre medborgere. Med henblik på at udvikle tilbuddet yderligere er der enighed om, at Paraplyens bestyrelse fremover kan indstille størrelsen af årskontingentet i forbindelse med budgetvedtagelsen. Derved får Paraplyen mulighed for øge budgetrammen - dermed aktiviteterne - hvis det ønskes.

Klima og natur

Naturen er en store attraktion i Halsnæs. Både for dem der allerede bor her, for dem vi gerne vil have til at flytte hertil, og for dem der kommer på besøg. Derfor skal vi fortsat arbejde på at beskytte og udvikle mere natur, og vores første projekt fra den nyligt vedtagne natur- og outdoorplan, bliver et biodiversitetsprojekt i samarbejde med Halsnæs Forsyning. Forsyningen skal lave regnvandsbassiner ved Høje Tøpholm for at forhindre overløb og oversvømmelser fra Ullerup Å, og Halsnæs Kommune følger op med midler til at sikre forbedret biodiversitet og bedre rekreativ sammenhæng mellem Ullerup- og Sølagerområdet. Til projektet afsættes der i 2025 og 2026 henholdsvis 300.000 kr. og 1,5 mio. kr.

Derudover fortsætter indsatserne fra klimahandleplanen med at blive gennemført, herunder at få omstillet den kommunale bilpark til el-biler. Netop i disse dage overgår rådhuset som de første til rene el-biler. Herefter følger bl.a. hjemmeplejen. Energirenoveringerne fortsætter ligeledes, og med budgetforliget udskiftes lyskilderne på fodboldbanerne til en mere energivenlig type.

Som en del af forliget er der også enighed om, at administrationen skal undersøge mulighederne for en vandmølle omkring Arresø og Kanalen i Frederiksværk. En sådan vandmølle vil dels kunne koble sig på historien om Frederiksværk, dels bidrage med ren energi.

Så snart vi kender resultatet af forhandlingerne om naturens trepartsaftale, ansættes der kompetencer til at sikre arealafdækningen lokalt herunder også søgning til de statslige puljer, der skal gøre det muligt for Halsnæs, at leve op til de forventede krav om 20-25 % skov på landsplan, primært via omlægning og udtagning af landbrugsjord.

Der er desuden enighed om at afsætte penge til bedre vedligehold af rekreative stier i naturen. Det skal bl.a. ske ved bedre skiltning og udbedring af stiforløb, der slides af den store succes, som f.eks. Halsninoen har vist sig at være.

Tryghed

Som led i budgetforliget for 2024 blev der nedsat et Tryghedsråd i forlængelse af det tidligere Tryghedsudvalg. Rådet og udvalget har bl.a. arbejdet med støj og larm i det offentlige rum, førstehjælpskurser og hjertestartere. Som et nyt tema skal Tryghedsrådet se på, om der er mulighed for - i dialog med Lokalbanen - at iværksætte tryghedstiltag i tilknytning til de nattog, der indføres fra 2025.

Indsats mod stofmisbrug

Stofmisbrug blandt unge udvikler sig i disse år. Ikke mindst fordi stofferne er mere tilgængelige, og fordi en række nye og mere afhængighedsskabende stoffer flourerer i samfundet herunder opioider. Derfor afsættes der 200.000 kr. årligt i regi af SSP til indsatser, der skal forebygge stofmisbrug. Indsatserne aftales i samarbejde med Tryghedsrådet.

Øvrige bemærkninger

Budgetforligsteksten indeholder kun et uddrag af det samlede budgetforlig, hvorfor en række initiativer, effektiviseringer og reduktioner ikke er nævnt. Der henvises i den forbindelse til det samlede budgetmateriale, som er at finde på kommunens hjemmeside, og som offentliggøres i forbindelse med byrådets 2. behandling af budgettet den 10. oktober 2024.

Frederiksværk den 1. oktober 2024

Med underskrifterne nedenfor er parterne enige om indholdet i nærværende budgetforligstekst og de konkrete prioriteringer, der fremgår af bilag til budgettet.

Borgmester

For Socialdemokratiet (A)

For Venstre (V)

For Socialistisk Folkeparti (F)

For Konservative (C)

For Enhedslisten (Ø)

For Dansk Folkeparti (O)

For Liberal Alliance (I)